

EL DAVANTAL de PERE CALDERS

Entre la propaganda i el civisme

Hi ha una cosa que m'inquieta profundament, podria dir, fins i tot, que m'irrita fins al fons de l'ànima: es tracta d'això que en diem «pintades», o sigui l'art d'embrutar parets amb pretensions de fer política.

En alguns moments, i en alguns llocs, la ciutat fa una veritable pena. Al meu barri es va iniciar la neteja de façanes i de botigues, però ho han deixat córrer, perquè la cara neta d'una paret mobilitza les ànsies redemptores dels bàrbars armats amb esprais.

Heus ací una paraula que ens ha de venir de fora, però que se'ns ha ficat a casa per definir una eina perillosa. La tècnica moderna l'ha dotada d'una eficàcia temible: és gairebé impossible —o difícilíssim— d'esborrar allò que empastifa. Sóc enemic visceral de les prohibicions, però en aquest cas crec que s'hauria de regular la fabricació i la venda d'uns artefactes la utilitat dels quals no conec bé, però sí que em consta el seu poder de posar de manifest la falta de civisme. I, a més, serveixen de disfressa a una mena de covardia.

Això darrer potser cal explicar-ho. Sentir-se rebel a base d'aprofitar la fosca per a empotinar un mur a corre-cuita, amb un pot de llauna a les mans, em sembla d'una falta de gallardia francament lamentable. Si hi ha algú que se sent important i justificat amb accions d'aquest tipus, penso sincerament que necessita atenció psiquiàtrica.

Però hi ha, encara, un altre aspecte que em preocupa de veres. A mi em passa que veure inscripcions i símbols que s'acorden a la meua manera de sentir, però mal pintats en una paret, barroerament i —si mal convé— amb flagrants faltes d'ortografia i de sentit comú, em provoquen instintivament una reacció contrària. Pel cap baix, em posen de mal humor. I si això m'ocorre a mi, suposo que deu passar a molts. Aleshores, ¿no seria lícit de sospitar que hi ha qui ho aprofita astutament per tal d'aconseguir uns resultats del tot diferents a allò que semblen proposar?

En el llenguatge polític actual —i segurament de sempre— el concepte de «provocació» ha tingut un significat ben concret. Serveix per a camuflar actes de terrorisme, de sabotatge i (per què no?) de pintades a les parets. Fer disbarats que es puguin atribuir als «altres» és evidentment rendible, i justifica accions de repressió que, d'altra manera, toparien amb l'obstacle de les consciències sensibles.

En aquest joc, on sovint participen els tafurs, hi entra una feblesa humana que cal tenir en compte. Organitzacions carregades de raó, però amb una evident falta de cautela, accepten sense protesta que se'ls carregui al seu compte accions reprovables, sota el convenciment que això els dona prestigi. Estic convençut que no tan sols s'equivoquen, sinó que proporcionen arguments inestimables als seus enemics.

Com a conclusió, voldria demanar als «nostres» que no embrutin les parets. Hi ha altres possibilitats d'actuació que, encara que no ho sembli, requereixen més tenacitat i més coratge.